

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi polji. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gld. 60 kr., za polleta 1 gld. 80 kr., za četrtrleta 90 kr pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gld. 20 kr., za pol leta 2 gld. 20 kr., za četrtrleta 1 gld. 15 kr. nov. den.

~ V Ljubljani v sredo 18. aprila 1866. ~

Gospodarske stvari.

Gospodarske skušnje.

* Kako obraniti, da turšice na polji vrane ne poberó? — Da se turšica v več krajih ne razširjuje tako, kakor bi se imela, so ji zeló krive požrešne vrane, ktere po posajenem turšičnem semenu tako prežé, da na njivi s turšico obsejani cele lehe ostanejo. To pa se prav lahko obrani, in sicer s tem, da gospodar seme pred setvijo ali s kakim dušičim oljem, na priliko, lavorovim ali trpentinovim dobro pomoči, ali pa s kako razjedljivo kislino. — Tudi voda kuprovega vitrijola (to je, če se 1 funt kuprovega vitrijola (Kupfervitriol) razstopí v kakih 3 bokalih vode) je prav dobra. V tej vodi naj se 1 bokal turšičnega zrnja najmanj kake 3 dni namaka. To brani, da semena ne pozobljejo požrešni tiči in mrčesi ne napadajo, pripomore pa tudi, da poprej kalí in spešneje raste; toda tako namočeno seme se mora brž saditi in o toplem vremenu v vlažno zemljo položiti.

* Petrolej preganja zemeljske bolhe. — Da se je petroleju za svečavo na vse kraje pot odprla, je vsakemu znano; al ne rabi se samo za svečavo, ampak tudi zoper pokončevanje bolh na polji. Za to rabo se vlije v škropilnico polno vode ena žlica petroleja, se dobro pomeša, da se z vodó petrolejini smrad zveže. Ako se s tako vodo rastline škropé, katerih so se bolhe poprijele, kmali preidejo. Kmetovavci poskusite; skušnja ni draga!

* Suho kislo zelje — rabi se zdaj na ladjah (barkah), v več zavodih (inštitutih) in mnogih družinah zapadne Evrope, ker jemlje manj prostora in ni tako težko kakor presno (frišno) zelje v kadéh. V ta namen se najprej odcedí voda, potem se suší zelje na lesah in rešetih, posiplje se z moko in soljo, in naposled se dene v peč, kjer se tako posuší, da od 30 funtov frišnega kislega zelja ostanejo samo 3 funti suhega. Pri kuhi je treba lonec napolniti z vodo, v kateri se ob enem z zabeljo po 2—3 ure kuha. Dva funta suhega zelja zalezeta na ladjah toliko kot 13 funtov presnega. „Gosp. L.“

Hvalevredna jabelka.

Spisuje Lovro Pintar.

(Dalje.)

7. Cesar Aleksander rusovski (Kaiser Alexander von Russland). Pravijo, da je to jabelko v Ukrajni na Rusovskem domá. Zato je njegovo drevo trdno in močno ter raste tudi v bolj mrzlih krajih in rado rodi. Tudi to pleme se šteje med ramburje in je zeló debelo. Muha tega jabelka sedi v globoki jamici,

recelj je dolg $\frac{3}{4}$ palca. To jabelko ima zelenkasto rumeno barvo, solnčna stran je rdeča ali saj rdeče-pisana. Mesa je rumenkasto-belega, sočnatega, prijetno dišečega pa precej rahlega. Vleži se že o vseh Svetih, pa čaka do Svečnice in še dalje. V Ljubljani so mu leta 1847 dali dve zvezdi, in Jahn pravi, da „Cesar Aleksander“ je med debelimi jabelki eden izmed najlepših in najboljših. Tudi Lukas in Rohnal, slavna nemška sadjorejca, mu slavo pojeta, in ga priporočata pridno saditi. Ravno tako so ga priporočali sadjorejski shodi na Nemškem in pa mednarodni sadjorejski shod namurski. To jabelko je še redko na slovenskem, vendar ga ima vrli sadjorejec, in za vse dobro vneti gospod Ferdinand Schmidt v Šiški, kateri mi je že tolikokrat s cepiči postregel, da me hvaležnost priganja, se mu tukaj očitno zahvaliti za njegovo postrežnost in dobroto. (Dal. prih.)

Trgovske stvari.

* Slaba cena vinu na Francozkem. Naši gospodarji tožijo, da ne morejo prodati svojega vina, čeravno je dobro in dober kup. Tako tožijo pa tudi po vseh vinskih deželah, posebno na Francozkem, kjer izvozijo leto in dan največ vina v ptuje kraje izmed vseh evropskih dežel. Trgovska pisma pišejo, da se prodaja zdaj na Francozkem (po naši meri) vedro dobrega vina po 5 gold., in najboljšega po 12 $\frac{1}{2}$ gold. s posódo vred, — tedaj cenejše kakor pri nas, kjer je po tolikošni ceni vino brez posode. Vzrok tej nizki ceni je deloma to, da se malo vina povžije, deloma pa to, ker imajo še stare zaloge od prejšnjih 5 dobrih vinskih let. — Na Laškem so pridelali lansko jesen toliko vina, da ga zdaj vozijo na Kranjsko in Štajarsko, ko se je poprej hrvaško vino vozilo na Laško.

* Kaj dela ažijo na našo trgovino? Vzroki zdanji slabi ceni vseh gospodarskih pridelkov niso samo pomanjkanje denarja in obilnost lanskih pridelkov, ampak to tare našo trgovino zeló, da ptujih kupcev ni zato, ker je padel ažijo na srebrni denar do 1 ali 1 $\frac{1}{2}$ odstotka. Ko je v poprejšnjem času ažijo stal na 20 do 30 odstotkov, so vrelí laški, švajcarski, bavarski (parski), saksonski in pruski trgovci po vsaktero robo v naše cesarstvo, kjer so svoj srebrni denar s tolikim dobičkom spečali za papirnati naš denar. Zato ne morejo zdaj naši trgovci prodati ne žita, ne vina, če tudi je oboje dobro in cena zeló zmerna. — Tako smo se rešili enega zla, a padli smo zdaj v drugo, dokler ne prisili manjši pridelek zapadne Evrope, da se zopet vrne k nam, kjer zdaj Angleži kupujejo govejo živino, ki jim jo je kuga toliko pomorila.

* Vožnja sená iz Amerike v Evropo. Prebivalci severne Amerike, odpočivši se od strašne voj-